

RWA

JAARVERSLAG EN JAARREKENING

2016

Volg ons op

Amfors Groep
Uraniumweg 15
3812 RJ Amersfoort
033 - 422 49 00
info@amfors.nl
www.amfors.nl

INHOUDSOPGAVE

1. Bericht van het bestuur	p. 3
2. Programmaverantwoording	p. 7
2.1. Samenhang tussen RWA en Amfors Holding BV	
2.2. Algemeen	
2.3. Financieel	
2.4. Gemeentelijke bijdrage	
2.5. Sociale paragrafen	
3. Verplichte paragrafen	p. 15
3.1. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	
3.2. Onderhoud kapitaalgoederen	
3.3. Financiering	
3.4. Verbonden partijen	
3.5. Bedrijfsvoering	
4. Jaarrekening	p. 21
4.1. Balans per 31 december 2016	
4.2. Het overzicht van baten en lasten 2016	
4.3. Kasstroomoverzicht over 2016	
4.4. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	
4.5. Toelichting op de posten van de balans	
4.6. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	
4.7. Toelichting op het overzicht van baten en lasten	
5. Overige gegevens	p. 35
5.1. Controleverklaring	

1. Bericht van het bestuur

Maatschappelijke taakstelling RWA – Het Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en Omgeving (RWA) heeft tot taak om ruim 1.300 mensen met een indicatie Sociale Werkvoorziening passend werk te verschaffen. Zowel buiten de muren, in een groep- of individuele detachering, of bij één van de eigen bedrijven. In het Sociaal Werkvoorzieningsschap wordt de Wet Sociale Werkvoorziening uitgevoerd. Hierbij staat de ontwikkeling van de medewerkers centraal, dit om de doorstroming naar een hogere trede op de werkladder en de beweging van binnen naar buiten te realiseren. RWA heeft de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening in handen van Amfors gelegd.

“Samen maken we werken bereikbaar”. Dat is de missie van RWA en Amfors. Deze is vertaald naar een hoofddoelstelling: Het (zo) regulier (mogelijk) plaatsen van medewerkers op de arbeidsmarkt tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

In de realisatie van deze doelstelling ligt een uitdaging in het vinden van de balans tussen enerzijds het ontwikkelen van medewerkers (naar hogere treden op de werkladder) en anderzijds het realiseren van voldoende operationeel resultaat (om de kosten voor de gemeenschap te drukken). Hierbij is het in stand houden van eigen bedrijven geen doelstelling op zich. Deze bedrijven blijven voornamelijk wel essentieel om te voorzien in voldoende passend werk en voor het zich laten ontwikkelen van medewerkers.

Amfors is in 2016 gestart met de transitie naar mensontwikkelbedrijf, zodat haar doelstelling in lijn komt te liggen met de Participatiewet. Hiermee gaat Amfors naar de kern van haar werkzaamheden en concentreert zich op waar zij goed in is; het opleiden en begeleiden van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Dit resulteert in viertal uitgangspunten voor de begroting en de plannen voor 2016. Amfors is een sociale onderneming gericht op de Sw-medewerker. Daarbij is, in overleg met de gemeenten, ruimte voor andere doelgroepen en op de voorwaarde dat het tenminste kostenneutraal kan. De nadruk ligt hierbij op het werken “buiten” de muren van Amfors via samenwerkingsverbanden met derden, bij voorkeur in groeps- of individuele detacheringen. Er is sprake van een gezonde balans tussen arbeidsontwikkeling en productie.

Voor een niet onaanzienlijke groep Sw-medewerkers, zal gezien de beperking en de ontwikkelpotentie een beschermd/interne werkplek noodzakelijk blijven. In de toekomst blijven naar verwachting naast beschermd/intern ook werkzaamheden op locatie noodzakelijk om voldoende passend werk te kunnen blijven garanderen voor alle Sw-medewerkers tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

De transitie naar mensontwikkelbedrijf vraagt om een andere wijze van denken en doen binnen de gehele organisatie voor zowel de Sw-medewerker, de begeleiding, maar ook de ondersteunende organisatie. In dat kader zijn een viertal focuspunten benoemd:

- Mobiliteit
- Verzuim
- Ontwikkeling management en organisatie
- Commercie

RWA in 2016

Maatschappelijk

- **Mensontwikkeling** – RWA/Amfors richt zich als sociale organisatie op mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, met als doel hen zo volwaardig mogelijk te laten participeren in de maatschappij.

Wij beperken deze groep niet door ze binnen de muren van de organisatie houden, maar stimuleren, enthousiasmeren, begeleiden, trainen en bemiddelen naar een zo regulier mogelijke, passende werkgeving. Daartoe ondersteunen wij hen in het traject richting regulier werk én op de werkplek zelf.

Wij stimuleren hun arbeidsontwikkeling zodanig, dat ze op de reguliere arbeidsmarkt (of via onze eigen business units) duurzaam, maximaal en op eigen kracht kunnen werken. Dit tegen acceptabele maatschappelijke kosten.

- **Mobiliteit** – Om stappen te zetten naar hogere treden op de werkladder (figuur 1) en een plek dicht bij de reguliere arbeidsmarkt stimuleren wij de ontwikkeling van arbeidsvaardigheden. In 2016 is het percentage externe plaatsingen gegroeid van 32.1% in 2015 naar 34.6% in 2016. Voor het overgrote deel is dit gerealiseerd via groepsdetacheringen. Bij individuele detacheringen bleef de groei beperkt, ondanks het feit dat er in 2016 in totaal 32 medewerkers zijn gestart in een detachering. Tegenover deze nieuwe detacheringen staat een uitstroom in verband met pensionering, terugval, re-integratie (tijdelijke interne plaatsing).

figuur 1: werkladder

Door sturing op duurzame (langdurige) individuele detacheringen ist die Stabilität und Qualität von den realisierten Detachierungen verbessert. Es liegt in der Linie der Erwartung, dass es im ersten Quartal von 2017 eine Gruppe von Mitarbeitern in einer Gruppen-Detachierung an die Schlag geht bei unserem Partner Picnic. Hiermit setzt die Zunahme in Gruppen-Detachierungen sich auch in 2017 fort.

- **Verzuim** – Auch in 2016 war Verzuim ein von den Fokuspunkten. Als Folge von den Ausstrom und um die Umzettelstellungen in Stand zu halten sind alle Hände notwendig. Verzuim steht auch deshalb hoch auf der Agenda von Direktion und Management. Für den Umgang mit dem Verzuim und die weitere Senkung ist in 2016 investiert in die Schulung von Führungskräften. Mit dem Ziel, das eigene Regiermodell bei den Mitarbeitern weiter zu implementieren. Positive Entwicklung in 2016 ist die Zunahme von den Null-Verzümern und die Senkung von den Meldingsfrequenz. Aufmerksamkeitspunkt bleibt das hohe Prozent langverzuim. In dem abgelaufenen Jahr ist das fortschreitend Verzuimprozent unter Sw-Mitarbeitern leicht gesunken auf 14.1%, während die Branche eine Zunahme zeigen lässt. Hiermit kommen wir näher an das branchenmittlere in der Branche (13.6%).

- **Commercie** – Mit der zunehmenden Nachfrage nach sozialem Unternehmertum in der Gesellschaft, hat Amfors in 2016 ihre Expertise eingesetzt, um Unternehmern in der Region zu beraten, wie sie ihre sozialen und gesellschaftlichen Zielsetzungen realisieren können. Zusammen mit ihnen sind, über neue Instrumente wie Jobcarving und Jobcreation Möglichkeiten von passendem Werk und der richtigen Begleitung untersucht und, wie zum Beispiel bei Friesland Campina, näher ausgearbeitet in realisierten Placements.

Commercie focust de acquisitie van werk op klanten die bijdragen aan de doelstellingen van Amfors als mensontwikkelbedrijf. Er is geprofiteerd van het economisch herstel in 2016. Bij zowel het Productiebedrijf, Metafors en Werksupport was dat duidelijk merkbaar door een positieve ontwikkeling van de omzet.

Financieel

RWA Resultaat

Het RWA resultaat is het verschil tussen de rijksbijdrage en de loonkosten van Sw-medewerkers inclusief de overige kosten als vervoer, studie en Arbo. In 2016 kwam het resultaat van RWA uit op € 4.5 miljoen negatief (begroot € 3.9 miljoen negatief). De totale rijksbijdrage bedroeg € 27,7 miljoen (begroot € 27.2 miljoen). De totale kosten bedragen € 32,2 miljoen (begroot 31.1 miljoen). De afwijkingen hangen samen met wijzigingen in de Cao-wsw en de rijksbijdrage. Zowel de op de landelijke Cao gebaseerde Sw-loonkosten als de rijksbijdrage zijn voor Amfors niet beïnvloedbaar, waardoor het negatieve subsidieresultaat grotendeels een gegeven is.

Exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat van RWA/Amfors is opgebouwd uit het resultaat van RWA en het operationeel resultaat van Amfors. Het Amfors resultaat van € 1.742 miljoen ligt ruim € 100.000,- boven het begrote resultaat van € 1.633 miljoen uit de RWA Meerjarenbegroting 2016-2020. Hiermee komt het exploitatieresultaat over 2016 uit op € 2.768 miljoen negatief. Dit tekort wordt gedekt uit gemeentelijke bijdragen van de deelnemers van RWA.

Risico's

In de RWA Meerjarenbegroting 2016-2020 zijn een aantal risico's opgenomen die zich voor RWA en/of Amfors konden voordoen. In onderstaande tabel staat per risico vermeld op welke wijze dit risico zich al dan niet heeft gemanifesteerd.

	Risico 2016	Effect op RWA 2020 resultaat	Inschatting	Resultaat/beheersing
1	Cao Wsw loonsverhoging hoger dan nullijn van begroting	~€ 2.5 mln (aanneمة van 1,5% verhoging per jaar)	Midden	De compensatie LPO wordt berekend over het subsidiebedrag en niet over de totale loonkosten (zie 2). Lagere wg-deel pensioenpremie is als compensatie gebruikt (-300k).
2	Subsidieresultaat lager dan de begroting	0.5 – 1.0 bij verlaging subsidie naar 22.700 in 2020	Midden	Totaal € 633.000 slechter uitgevallen. Door o.a. lagere rijkssubsidie (uitstroom 4% ipv 6%), beperkte compensatie LPO (zie 1) en een toename van de werkgeverslasten
3	Operationeel resultaat Amfors (Eemfors) sterk afhankelijk van gemeentelijke omzet	Betreft Amfors	Hoog	€ 100.000 meerkosten in 2016 bij "Onkruid op verharding" (niveau A in plaats van begrote niveau B)
4	Fiscaal (vennootschap VPB)	Tot € 0.5 mln per jaar	Laag	Verzoek tot standpuntbepaling is naar Belastingdienst met SW-vrijstelling voor de operationele units. Verzoek tot Fiscale Eenheid voor overige BV's die geconsolideerd niet winstgevend zijn. Op basis van deze status geen impact op operationeel resultaat 2016.

Tabel 1: Risico's

Woord van dank

Het bestuur realiseert zich dat een transitie naar mensontwikkelbedrijf veel vraagt van de medewerkers van RWA/Amfors en dankt hen voor de geleverde inspanningen en het behaalde resultaat.

Opgesteld 21 april 2017

Directeur RWA
Naam: Ronald de Koning

Handtekening:

Opgesteld 21 april 2017

Algemeen Bestuur RWA
Naam: Menno Tigelaar, voorzitter

Handtekening:

2. Programmaverantwoording

2.1. Samenhang tussen RWA en Amfors Holding BV

Het Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving (RWA) is de Gemeenschappelijke Regeling waarmee de zes gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg invulling geven aan de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Amfors Holding BV is het bedrijf dat de Wsw vervolgens uitvoert voor RWA. RWA ontvangt via de gemeenten een rijkssubsidie per SW-medewerker, die de laatste jaren trendmatig daalt. Daar tegenover staan de kosten per Sw-medewerker, die grotendeels bepaald worden door de landelijke Cao voor de Wsw. De salariskosten groeien daarbij nog steeds, waarmee het verschil tussen de rijksbijdrage en de kosten per Sw-medewerker verder toeneemt. Het is de kern van de strategie van RWA dat met een positief operationeel resultaat van Amfors Holding BV zoveel mogelijk van het onvermijdelijk negatieve RWA-resultaat wordt gecompenseerd. De realiteit is dat de rijksbijdrage de komende jaren fors verlaagd zal worden. De subsidie per Sw-medewerker zal in de periode tot 2020 met ruim 3.000 euro verlaagd worden. Bijkomend risico is dat het werkelijke bedrag jaarlijks bepaald wordt op basis van de uitstroom van Sw-medewerkers over het gehele land, bij een lagere landelijke uitstroom zal het bedrag verder verlaagd worden. Niet duidelijk is of hierop compensatie van Rijkswegge volgt. Hierop wordt uitsluitend verwacht in de meicirculaire van 2017.

Op 22 september 2016 is in de Staatscourant een gewijzigde versie van de Gemeenschappelijke Regeling RWA gepubliceerd. De wijziging betreft de verandering van rechtsvorm van openbaar lichaam in bedrijfsvoeringsorganisatie. Hiermee zijn Algemeen en Dagelijks bestuur RWA vervangen door een bestuur bedrijfsvoeringsorganisatie RWA. Tegelijkertijd is besloten de vertegenwoordiging vanuit de gemeente voor zowel bestuurder RWA als aandeelhouder Amfors in handen van dezelfde portefeuillehouder te leggen.

Samenwerkingsovereenkomst RWA en Amfors – De genoemde zes regiogemeenten stellen ieder hun van het Rijk ontvangen bijdrage volledig ter beschikking aan RWA. Voor de invulling van de Wsw-dienstverbanden heeft RWA een samenwerkingsovereenkomst met Amfors. Middels de business units en diensten van Amfors wordt binnen de Wsw-kaders werkgelegenheid gegenereerd en ontwikkelmogelijkheden aangeboden.

2.2. Algemeen

Aansluiting zoeken en behouden – Bij de transitie naar mensontwikkelbedrijf is het van belang aansluiting te zoeken (en te behouden!) bij ontwikkelingen in de omgeving die niet planmatig te beheersen zijn.

Zoals ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving en de arbeidsmarkt. Dit vraagt om een vernieuwende aanpak. Concreet betekent dit dat naast een planmatige aanpak voor verandering van de organisatie, we voortdurend de aansluiting moeten zoeken bij die maatschappelijke, politieke en economische ontwikkelingen in de omgeving die niet planmatig te beheersen zijn. Ontwikkelingen die vooral te maken hebben met 'zoeken, leren en experimenteren'. Dit op een zo systematische mogelijke wijze. Bij dit proces is een heldere communicatie van essentieel belang. Niet alleen richting medewerkers, maar ook richting stakeholders. Dit proces van 'aansluiting zoeken en behouden' vraagt bovendien om eigenaarschap, commitment, en om rust en vasthoudendheid van alle betrokkenen.

Balans tussen ontwikkeling en resultaat – RWA/Amfors is een mensontwikkelbedrijf dat meebeweegt met de omvang van de doelgroep. De focus ligt hiermee op de ontwikkeling van de medewerkers naar zijn of haar hoogst mogelijke kans op de arbeidsladder. De bezuinigingen van de rijksoverheid op de Wsw subsidie stelt de deelnemende gemeenten voor een grote financiële opgave. Om de gemeentelijke bijdrage zo laag mogelijk te houden is het tevens van belang dat RWA/Amfors zich behalve het ontwikkelen van de medewerkers ook inspant om voldoende operationeel resultaat te genereren. Hierbij wordt te allen tijde rekening gehouden met de beperkingen van de Sw-medewerkers.

Terugkijkend op 2016 kan worden vastgesteld dat de Amfors groep een operationeel resultaat heeft gerealiseerd van € 1,742 miljoen t.o.v. een begroot resultaat van € 1,633 miljoen, zoals opgenomen in de Meerjarenbegroting 2016-2020.

Arbeidsinventarisatie en –ontwikkeling

Om Sw-medewerkers te ondersteunen naar een zo regulier mogelijk plaats op de arbeidsmarkt, inventariseren we de vaardigheden & beperkingen en de wens & ambitie van onze medewerkers (beide vastgesteld in de 0-meting). Met de informatie uit de 0-meting wordt gekeken naar de mogelijkheden op de arbeidsmarkt en wordt naar aanleiding van het advies een individueel ontwikkeltraject opgesteld. De medewerkers die de vaardigheden hebben om bij een reguliere werkgever aan de slag te gaan worden met het trainingsprogramma “Op weg naar buiten” voorbereid op een detachering.

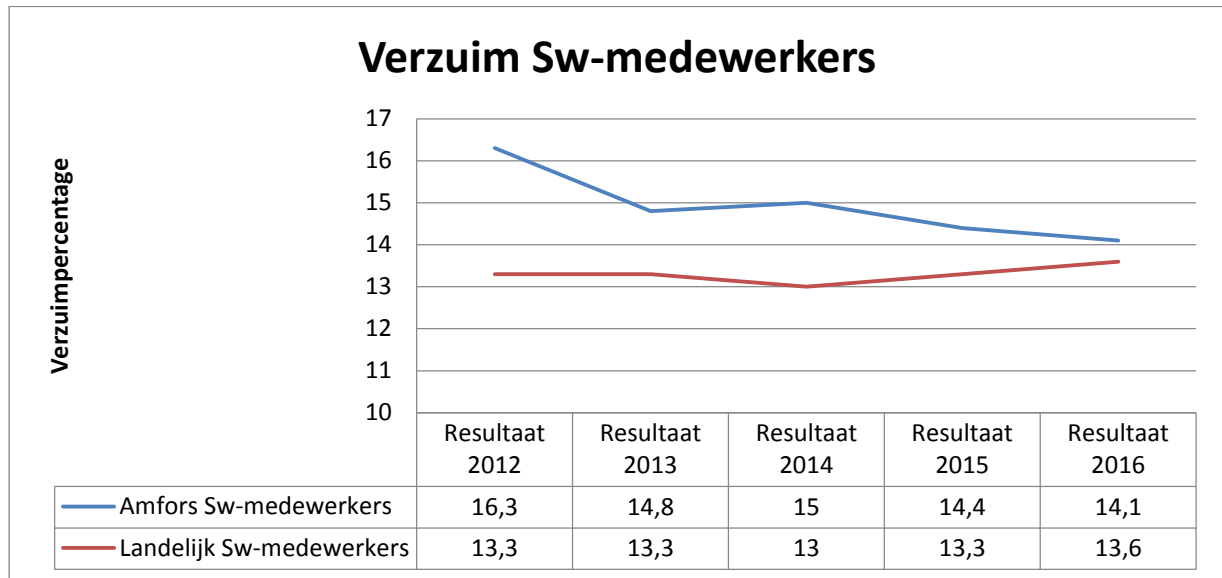
In 2016 zijn bij 331 medewerkers 0-metingen afgenomen (92% van het begrote aantal voor 2016). Hiermee hebben in totaal 460 medewerkers een diagnose rapport (0-meting) gehad. Het blijft belangrijk om de rust en geleidelijkheid van het inventariseringproces te bewaken. Sw-medewerkers moeten vertrouwen krijgen (en blijven behouden) in het proces van doorstroom en uitstroom naar reguliere werkgevers. Daarmee houden we de verwachtingen realistisch en wordt voorkomen dat er (met veel geld en energie) een groep medewerkers wordt voorbereid om 'buiten' bij reguliere werkgevers aan de slag te gaan, op het moment dat er voor hen (nog) geen werk is. Dit werkt demotiverend voor betrokkenen, met een negatief effect op de cultuuromslag die we willen realiseren.

Verzuim

Ook in 2016 was verzuim één van de focuspunten. Om bij de huidige uitstroom de omzetdoelstellingen in stand te houden zijn alle handen nodig. Verzuim staat mede daarom hoog op de agenda van directie en management. Voor de aanpak van het verzuim en de verdere daling is in 2016 geïnvesteerd in training van leidinggevenden. Met als doel het eigen regie model bij medewerkers verder te implementeren.

Positieve ontwikkeling in 2016 is de stijging van het aantal 0-verzuimers en de daling van de meldingsfrequentie. Aandachtspunt blijft het hoge percentage langverzuim.

In het afgelopen jaar is het voortschrijdend verzuimpercentage onder Sw-medewerkers licht gedaald naar 14.1%, daar waar de branche een stijging liet zien. Hiermee benaderen wij het branchegemiddelde in de sector (13.6%). In de meerjarenbegroting 2016-2020 werd nog uitgegaan van een target van 13%. Met name het moeilijk te beïnvloeden langdurig verzuim is hieraan debet.

Figuur 2 Verzuim Sw-medewerkers

Mobiliteit

In 2016 was mobiliteit het belangrijkste focuspunt voor RWA/Amfors. Door de ontwikkeling van arbeidsvaardigheden te stimuleren bij Sw-medewerkers komen ze dichterbij de reguliere arbeidsmarkt. Hiermee zetten zij stappen naar hogere treden op de werkladder, zie figuur 3 (de Amfors werkladder). Tabel 2 wordt een overzicht gegeven van de gerealiseerde formatie op deze werkladder.

Figuur 3 Werkladder

SE aantal per werkladdertrede	Resultaat 31-12-2015	Resultaat 31-12-2016	Natuurlijk formatie 2016 (prognose)	Realisatie t.o.v. natuurlijke formatie
	SE	SE	SE	SE
Begeleid werken	40	35	38	-3
Indi. detachering	130	138	125	+13
Groepsdetachering	184	194	177	+17
Werken op locatie	393	341	377	-36
Beschermd/Intern	353	353	339	+14
SE Totaal	1.100	1.060	1.056	+4 SE

Doelstelling gemiddelde 2016		Realisatie gemiddelde 2016		Branche gemiddelde*
SE	%	SE	%	2015 %
42	4%	38	4%	6%
160	15%	139	13%	16%
184	17%	194	18%	17%
395	37%	351	33%	22%
301	28%	355	33%	40%
1.082		1.077		

Tabel 2: Ontwikkeling op de werkladder

* Cedris meest recente branchecijfers NB. Meest recente cijfers op moment van publiceren.

SE aantal per werkladdertrede	Resultaat 31-12-2015	Resultaat 31-12-2016	Branche gemiddelde 2015*	Doelstelling PO 2016
Extern geplaatst (begeleidwerken, ind. en groepsdeta.)	32,1%	34,6%	39%	35,7%
Werken op locatie	35,7%	32,2%	22%	36,5%
Beschermde/Intern	32,1%	33,3%	40%	27,8%
SE Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel 3 : SE verdeling * Cedris meest recente branchecijfers NB. Meest recente cijfers op moment van publiceren.

Het jaar 2016 kende een groei van 2.5% in externe plaatsingen van 32,1% in 2015 naar 34,6% in 2016. Voor het overgrote deel is dit gerealiseerd via groepsdetacheringen. Bij individuele detacheringen bleef de groei beperkt, ondanks het feit dat er in totaal in 2016 32 nieuwe plaatsingen zijn gerealiseerd. Tegenover deze nieuwe plaatsingen staat een uitstroom in verband met pensionering, terugval, re-integratie (tijdelijke interne plaatsing). Dit verklaart het verschil met de doelstelling uit de prestatieovereenkomst Wsw 2016.

Door sturing op duurzame (langdurige) individuele detacheringen is de stabiliteit en kwaliteit van de gerealiseerde detacheringen verbeterd. Het ligt in de lijn der verwachting dat er in het eerste kwartaal van 2017 een groep medewerkers in een groepsdetachering aan de slag gaat bij onze partner Picnic. Hiermee zet de groei in groepsdetacheringen zich ook in 2017 verder voort.

Daarnaast blijkt uit de Arbeidsinventarisatie dat voor een aantal Sw-medewerkers van Eemfors en Cleanfors, dat een plek in de beschermde/interne voorziening beter passend is bij de vaardigheden en beperkingen van de betrokkene. Dit resulteert ook in een beweging naar de beschermde/interne voorziening. Het aantal medewerkers dat geplaatst is binnen een beschermde/interne voorziening blijft daarmee in absolute aantallen gelijk in 2016. Door de uitstroom van 40 SE is deze werkladdertrede echter relatief met 1,2% gestegen.

Gemiddelde realisatie 2016 en formatie ultimo 2016

Bij RWA aangesloten gemeente	Gemiddelde realisatie 2016	Formatie ultimo 2016
Amersfoort	761,9	744,1
Baarn	48,7	47,8
Bunschoten	42,9	41,6
Leusden	68,7	67,9
Soest	138,4	135,7
Woudenberg	20,4	19,6
Totaal	1.081,0	1.056,7

Tabel 4: Gemiddelde realisatie en formatie 2016 op basis van woongemeente

2.3. Financieel

Omzet en kosten – Als uitvloeisel van de samenwerkingsovereenkomst met Amfors Holding BV worden de kosten die het RWA realiseert, in rekening gebracht bij de Amfors Groep en als omzet verantwoord bij het RWA.

Voor 2016 bedragen de doorberekende kosten circa € 4,7 miljoen, terwijl in 2015 deze doorberekende kosten circa € 4,2 miljoen bedroegen. De toename valt te verklaren door een aantal incidentele posten, zoals reservering voor vakantiegeld over 2016 voor ambtenaren. Verder een extra toevoeging aan de voorziening als gevolg van wijzigingen in de ARGA/CAR UWO met betrekking tot wettelijke uitkeringen. Daarnaast een incidentele verlaging van de kosten van ruim € 220.000 in 2015 als gevolg van een vrijval van een deel van de onderhoudsvoorziening.

Investeringen – Het RWA beheert de vaste activa van de Amfors Groep. De afschrijvingskosten worden doorbelast aan de Amfors Groep en bedragen in het boekjaar € 1.282.000. De afschrijvingskosten zijn daarmee € 30.000 lager dan begroot.

In het verslagjaar is in totaal door het RWA € 918.000 geïnvesteerd. Dit betreft hoofdzakelijk vervangingsinvesteringen. RWA weegt haar investeringsbeslissingen zeer zorgvuldig af. Daar waar mogelijk tracht RWA investeringen over te hevelen naar partners waar een strategische samenwerking mee is afgesloten, geheel in lijn met de aanbevelingen zoals genoemd in de scenariostudie m.b.t. de toekomstvisie van RWA/Amfors.

Financiering – Ter afdekking van de financieringsbehoefte is een langlopende tienjaarlijkse lening aangegaan ten bedrage van € 1.500.000 bij de BNG met een rentepercentage van 0,67 %. De eerste aflossing ten bedrage van € 150.000 vindt plaats in 2017. Reguliere aflossingen in het boekjaar 2016 bedroegen € 1,6 miljoen, volledig aan de Bank Nederlandse Gemeenten. (BNG).

RWA-resultaat – Zoals hiervoor aangegeven, is de per Wsw-medewerker van het Rijk te ontvangen bijdrage onvoldoende om de personele kosten per Wsw-medewerker te dekken. De Wsw loonkosten, vermeerderd met het vakantiegeld en de daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenpremies, evenals de kosten voor bedrijfsgeneeskundige zorg, werkkleding, vervoerskosten en studiekosten, overtreffen de rijkssubsidie per Wsw-medewerker. Als gevolg ontstaat een negatief RWA-resultaat, waarop RWA vrijwel geen invloed heeft. De rijksbijdrage is het resultaat van eerdere besluitvorming over het macrobudget van het Rijk en de ontwikkelingen in de omvang het Sw-bestand landelijk. De personele kosten komen tot stand als uitvloeisel van een landelijke Cao voor de gehele Wsw-branche. De compensatie van Rijksweg op basis van de LPO is onvoldoende om de stijging van de totale loonkosten door de nieuwe Wsw-Cao af te dekken.

De RWA Meerjarenbegroting 2016-2020 ging voor 2016 uit van een negatief RWA-resultaat van € 3.877.000. Het werkelijke subsidieverlies is € 633.000 groter en komt uit op € 4.510.000. Deze afwijking wordt met name veroorzaakt door een sterker dalend subsidiebedrag per SE dan verwacht als gevolg van een lagere landelijke uitstroom van Sw-medewerkers.

2.4. Gemeentelijke Bijdrage

Als grondslag voor de berekening van de Gemeentelijke Bijdrage geldt de afspraak uit de Samenwerkingsovereenkomst tussen het RWA en Amfors Holding BV. Amfors Holding BV wordt daarin gehouden om bij het RWA ontstane exploitatietekorten aan te zuiveren.

Deze verplichting geldt echter uitsluitend zolang het eigen vermogen van Amfors Holding BV het bedrag van € 2,5 miljoen te boven gaat. Voor het gedeelte van het eigen vermogen van Amfors Holding BV tussen € 2,5 miljoen en € 4,5 miljoen geldt dat Amfors Holding BV voor 50% aansprakelijk is voor aanzuivering van bij RWA ontstane exploitatietekorten.

Voorts zal, zolang het eigen vermogen van Amfors Holding BV de € 4,5 miljoen te boven gaat, al het meerdere beschikbaar zijn voor eventuele aanzuivering van bij RWA ontstane exploitatietekorten.

Het Eigen Vermogen van Amfors bedraagt bij aanvang van het boekjaar € 2.500.000. Amfors heeft in 2016 een positief operationeel resultaat behaald van € 1.742.000. Dit heeft tot gevolg dat het eigen vermogen van Amfors ultimo 2016 is gestegen tot € 4.242.000. Op basis van de minimale vermogensgrens kan Amfors dus € 1.742.000 bijdragen aan het RWA-resultaat.

Het RWA-resultaat (exploitatieresultaat) komt in 2016 uit op een verlies van € 4.510.000.

In het kader van de gemaakte afspraken tussen RWA en Amfors Holding BV wordt het subsidieverlies aangezuiverd en voldoet Amfors Holding BV aan de minimale vermogensgrens van € 2.500.000.

De aanvulling vanuit het eigen vermogen van Amfors bedraagt € 1.742.000 conform de samenwerkingsovereenkomst. Dit resulteert uiteindelijk in een Gemeentelijke Bijdrage van € 2.768.000. Het eigen vermogen van Amfors bedraagt dan ultimo 2016 € 2.500.000. Onderstaand is de bijdrage per gemeente weergegeven.

Gemeentelijke Bijdrage x € 1.000	2016 (begroot)	2016 (realisatie)
Amersfoort	1.571	1.938
Baarn	112	138
Bunschoten	90	111
Leusden	134	166
Soest	292	360
Woudenberg	45	55
Totaal	2.244	2.768

Tabel 5: gemeentelijke bijdrage

2.5. Sociale paragrafen

Een fijne werkplek – Een fijne werkplek is een werkplek waar alle medewerkers zonder pesten of treiteren in veiligheid hun werk kunnen doen. Een fijne werkplek beperkt het risico op ongewenste intimiteiten. Amfors heeft in 2016 het protocol Psychosociale arbeidsbelasting ontwikkeld. Eind 2016 is begonnen met de uitrol van dit protocol onder alle medewerkers. Aan de hand van het protocol wordt in werkoverleggen periodiek gesproken over onderwerpen als respect, integriteit, professionaliteit en zorgzaamheid. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft bedrijven opgeroepen maatregelen te nemen om discriminatie te voorkomen. Het protocol biedt de benodigde handvaten om discriminatie op de werkvloer aan te pakken.

Klachten – In 2016 is het klachtenprotocol definitief vastgesteld en uitgerold. Via intranet en werkoverleggen zijn zowel de procedure en inhoud aan alle medewerkers gecommuniceerd. Onderdeel van de procedure is het instellen van een Klachtencommissie. Deze heeft in 2016 niet bijeen hoeven te komen. De vier aan de directie gerichte klachten zijn allen in behandeling genomen en tijdig beantwoord.

Vertrouwenspersoon – Sinds 1 mei 2015 heeft Amfors een onafhankelijke vertrouwenspersoon aangesteld inzake ongewenste omgangsvormen. Hierover is uitgebreid gecommuniceerd richting medewerkers. De vertrouwenspersoon constateert over 2016 dat medewerkers haar daar waar nodig ook weten te vinden. Het aantal meldingen is ten opzichte van 2015 licht gestegen. Deels bleek de oorzaak te liggen in het aangescherpte verzuimbeleid en de communicatie hierover tussen leidinggevenden en medewerkers. In 2017 krijgen leidinggevenden een opfriscursus verzuimbeleid waarin aan dit aspect extra aandacht zal worden besteed.

Training Omgaan met Psychische handicaps – Alle leidinggevenden hebben in 2016 een korte opfris cursus gehad over hoe om te gaan met medewerkers die een psychische handicap hebben. Psychiatrische stoornissen zoals psychotische stoornissen, angst-, persoonlijkheids- en stemmingsstoornissen, ADHD, Autisme Spectrum Stoornis e.a. kwam aanbod. Hierbij werden symptomen en de mogelijke beïnvloedende factoren besproken bij verschillende ziektebeelden. Daarnaast was er ruimte voor het inbrengen van individuele casuïstiek dat werd behandeld aan de hand van de SBCM-begeleidingskaarten.

Duurzaamheid – RWA/Amfors zet zich in voor duurzaam ondernemen. In maart 2016 zijn wij gecertificeerd voor niveau 3 (van 5) van de CO₂-prestatieladder. Dit milieukeurmerk stimuleert bedrijven om de eigen CO₂-uitstoot, die van de leveranciers en ketenpartners te kennen en te verminderen. Constant wordt gezocht naar nieuwe mogelijkheden om de uitstoot als gevolg van de eigen bedrijfsvoeringen in de keten terug te dringen. Op basis van het ingeschatte effect van nog uit te voeren reductiemaatregelen is een reductiedoelstelling voor 2018 gesteld op 19% (440 ton CO₂, ten opzichte van 2014).

In 2015 en 2016 is efficiënter gebruik gemaakt van bestaande huisvesting door sluiting van een drietal locaties. Daarnaast is gestuurd op verstandig energiegebruik door machines te vervangen door zuiniger varianten en het uitdoen van het licht in ruimtes die niet worden gebruikt. Mede hierdoor is een daling in het verbruik van aardgas en elektriciteit gerealiseerd. Het verbruik van de bedrijfsauto's is door de afname van het aantal auto's (van 134 naar 122) gedaald. Wel zijn meer kilometers gereden met de overgebleven auto's. Maatregelen zijn genomen om de begrote reductie in het brandstofverbruik t.o.v. 2014 te realiseren. Als gevolg van de eisen van opdrachtgevers voor een hoger kwaliteitsniveau zijn meer machines ingezet en laat de uitstoot van CO₂ binnen deze groep een lichte stijging zien.

De totale uitstoot van CO₂ in 2016 is licht gedaald ten opzichte van de 0-meting uit 2014. De reductiedoelstellingen zijn voornamelijk gericht op bewuster en zuiniger rijden/omgaan met bedrijfsauto's en materieel, terugdringen van stroom- en elektriciteitsgebruik en het gebruik maken van groene stroom. Om de CO₂ reductiedoelstellingen in 2018 te realiseren zal in 2017 de verlichting in het hoofdgebouw aan de Uraniumweg zoveel mogelijk vervangen voor energiezuiniger LED verlichting.

Met bovengenoemde aanpassingen en het verhogen van de bewustwording met betrekking tot energiezuinig handelen verwachten wij de reductiedoelstellingen in 2018 te realiseren.

3. Verplichte paragrafen

3.1. Weerstandvermogen en Risicobeheersing

Het geven van inzicht in risico's past binnen de ontwikkelingen van "Public Governance". Transparantie over de uitvoering van beleid en het afleggen van verantwoording over de sturing en beheersing van de organisatie aan interne en externe belanghebbenden komt steeds meer centraal te staan. Het is dan ook belangrijk, inzicht te krijgen in de mogelijke risico's, om zo de stabiliteit in het resultaat te verbeteren en de sociale doelstellingen te kunnen behalen.

Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als het vermogen dat nodig is om tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de organisatie in gevaar komt. Daarbij wordt niet alleen rekening gehouden met mogelijke tegenvallers, maar ook met de flexibiliteit die een organisatie heeft om haar uitgavenpatroon aan te passen aan haar nieuwe inkomstenniveau en met de kans dat tegenslagen zich tegelijkertijd voordoen. In de samenwerkingsovereenkomst tussen enerzijds Amfors Holding BV en haar dochterondernemingen en anderzijds het Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap en Omgeving (RWA) zijn afspraken gemaakt over het vermogen. Het vermogen van Amfors Holding B.V. is voorzien van een ondergrens van € 2,5 miljoen. Exploitatieverliezen in RWA worden aangevuld vanuit het vermogen van Amfors en door de bijdrage van de deelnemende gemeenten. Het vermogen van Amfors Holding B.V. kan worden gezien als buffer om tegenvallers bij RWA op te vangen.

Amfors heeft diverse, specifieke risico's afgedekt middels verzekeringen, procedures en voorzieningen zover gebruikelijk binnen de wettelijke richtlijnen.

RWA en Amfors treffen voorzieningen voor verplichtingen, verliezen of te verwachten tegenvallers waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar die redelijkerwijs zijn in te schatten.

Alternatieve aanwending uit de gevormde voorzieningen is dan ook niet mogelijk. Daarom worden voorzieningen niet opgenomen in de weerstandscapaciteit.

3.1.1 *Risico's*

	Risico 2016	Effect op RWA 2020 resultaat	Inschatt ing	Resultaat/beheersing
1	Cao Wsw loonsverhoging hoger dan nullijn van begroting	~€ 2.5 mln (aanne me van 1,5% verhoging per jaar)	Midden	De compensatie LPO wordt berekend over het subsidiebedrag en niet over de totale loonkosten (zie 2). Lagere wg-deel pensioenpremie is als compensatie gebruikt (-300k).
2	Subsidieresultaat lager dan de begroting	0.5 – 1.0 bij verlaging subsidie naar 22.700 in 2020	Midden	Totaal € 633.000 slechter uitgevallen. Door o.a. lagere rijkssubsidie (uitstroom 4% ipv 6%), beperkte compensatie LPO (zie 1) en een toename van de werkgeverslasten
3	Operationeel resultaat Amfors (Eemfors) sterk afhankelijk van gemeentelijke omzet	Betreft Amfors	Hoog	€ 100.000 meerkosten in 2016 bij "Onkruid op verharding" (niveau A in plaats van begrote niveau B)
4	Fiscaal (vennootschap VPB)	Tot € 0.5 mln per jaar	Laag	Verzoek tot standpuntbepaling is naar Belastingdienst met SW-vrijstelling voor de operationele units. Verzoek tot Fiscale Eenheid voor overige BV's die geconsolideerd niet winstgevend zijn. Op basis van deze status geen impact op operationeel resultaat 2016.

Tabel 6: Risico's

3.1.2 Weerstandvermogen

Het vermogen van Amfors Holding B.V. bedraagt ultimo 2015 € 2,5 miljoen. Bij Amfors het bestaat het eigen vermogen uit:

- geplaatst kapitaal
- overige reserves

Het geplaatst kapitaal en de overige reserves zijn volledig vrij vermogen.

Daarnaast kunnen eventueel nog stille reserves aanwezig zijn. RWA beschikt over meerdere bedrijfsgebouwen. Een kwantificering van de hierin opgesloten stille reserves is moeilijk te bepalen en is geheel afhankelijk van (toekomstige) omstandigheden. De stille reserves worden overigens niet tot de weerstandcapaciteit gerekend omdat deze in situaties van financiële tegenvallers niet op korte termijn liquide gemaakt kunnen worden.

Op basis van de samenwerkingsovereenkomst is een ondergrens van € 2,5 miljoen vastgelegd.

Versterking van het weerstandvermogen is niet alleen direct van invloed op de financiële huishouding van RWA en Amfors, maar vertaalt zich door in de gemeentelijke begroting. Voor risico's en tegenvallers is dan immers bij Amfors onvoldoende vermogensbuffer. Fluctuaties in resultaten bij Amfors komen dan onverwachts in een lopend jaar ten laste van deelnemende gemeenten.

Financiële kengetallen (conform BBV art 11.2.d)

Jaarverslag jaar 2016	Verloop van de kengetallen		
	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016
Kengetallen:			
netto schuldquote	-3,38	-2,86	-2,56
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
solvabiliteitsrisico	0	0	0
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
structurele exploitatieruimte	86%	100%	99%
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 7: financiële kengetallen

Enkele kengetallen zijn voor RWA als Sw-bedrijf niet van toepassing.

Bij netto schuldquote en structurele exploitatieruimte dient vermeld te worden dat in de berekening als "gerealiseerde totaal saldo van de baten" het (negatief) subsidieresultaat is gehanteerd.

Bij de berekening van het solvabiliteitsrisico is het Eigen Vermogen op 0 gesteld. Vanuit de samenwerkingsovereenkomst is het minimumvermogen van Amfors € 2,5 miljoen en de GR-statuten bepalen dat eventuele tekorten van RWA jaarlijks worden aangezuiverd door de deelnemende gemeenten.

3.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Het RWA heeft een onderhoudsvoorziening getroffen voor een substantieel deel van haar gebouwen. Doel van deze voorziening is om de kosten voor het onderhoud door middel van stortingen in de onderhoudsvoorziening gelijkmatig te verdelen over de jaren. Ultimo 2016 bedraagt de voorziening € 300.000. De dotatie over 2016 bedroeg € 32.000.

Kosten voor regulier onderhoud worden als reguliere onderhoudskosten geboekt. De voorziening dient uitsluitend voor werkzaamheden die niet als regulier onderhoud geboekt worden. Dit betreft exterieur schilderwerk en vervanging van de daken.

3.3. Financiering

Financiering wordt enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak. Belangrijk is duurzaam toegang te behouden tot de financiële markten tegen acceptabele condities. Ten aanzien van de financiële risico's staat beheersbaarheid voorop. De vermogens- en (rente)resultaten van de organisatie dienen te worden beschermd tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's. Voor de beheersbaarheid van het renterisico wordt gewerkt met de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Onderstaand de kasgeldlimiet waaruit blijkt dat de organisatie vanaf het 2^e kwartaal ruimschoots binnen de grenzen is gebleven zoals vastgesteld in de Wet FIDO. De overschrijding in het 1^e kwartaal valt te verklaren door het feit dat de gemeentelijke bijdrage over 2015 in het 2^e kwartaal van 2016 is voldaan, na vaststelling van jaarverslag 2015.

Kasgeldlimiet (x €1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
	2016	2016	2016	2016
1. Toegestane kasgeldlimiet				
Begrotingstotaal 1 januari (=grondslag)	35.196	35.196	35.196	35.196
Kasgeldlimiet in % van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
Kasgeldlimiet in een bedrag	2.886	2.886	2.886	2.886
2. Omvang vlottende korte schuld				
Schulden in rekening-courant	2.968	1.650	2.300	1.771
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	-	-	-	-
Ov. geldleningen, niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-
Totaal vlottende schuld	2.968	1.650	2.300	1.771
3. Vlottende middelen				
Tegoeden in rekening courant	16	1	1	5
Contant in kas	3	3	3	3
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	-	1	-	-
Totaal vlottende middelen	19	5	4	8
4. Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	2.950	1.645	2.296	1.764
Toegestane kasgeldlimiet	2.886	2.886	2.886	2.886
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	-64	1.241	590	1.122

Tabel 8: kasgeldlimiet

De renterisiconorm toont dat de organisatie in 2016 aan de aan haar opgedragen wettelijke kaders heeft voldaan. Onderstaand is de renterisiconorm weergegeven.

Renterisiconorm (x € 1.000)	Realisatie 2016	Begroting 2016
1. Renteherziening		
Renteherziening op vaste schuld o/g	-	-
Renteherziening op vaste schuld u/g	-	-
Netto renteherziening op vaste schuld	-	-
2. Mutatie vaste schuld		
Nieuwe aangetrokken vaste schuld	1.500	1.500
Nieuwe verstrekte lange leningen	-	-
Netto nieuw aangetrokken schuld	1.500	1.500
3. Betaalde aflossingen	1.600	1.600
4. Herfinanciering (laagste van 2 en 3)	1.500	1.500
5. Renterisico op vaste schuld (1 + 4)	1.500	1.500
6. Renterisiconorm		
Stand van de vaste schuld per 1 januari	10.600	10.600
Percentage	20%	20%
Renterisiconorm	2.120	2.120
7. Toets renterisiconorm		
Renterisiconorm	2.120	2.120
Renterisico op vaste schuld (1 + 4)	1.500	1.500
Ruimte	620	620

Tabel 9: Renterisiconorm

Het koersrisico en valutarisico blijft tot een minimum beperkt. Koersrisico's worden immers beperkt door uitzettingen in de vorm van rekening-courant en deposito's te laten plaatsvinden. Verder worden leningen uitsluitend aangegaan in euro's. De aan- en verkoop van buitenlandse valuta's wordt in principe niet verricht.

3.4. Verbonden partijen

Het BBV verstaat onder een verbonden partij een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin het RWA een bestuurlijk en financieel belang heeft. Volgens deze definitie is Amfors Holding B.V. geen verbonden partij van RWA. De samenwerkingsovereenkomst, die de onderlinge relaties regelt tussen het RWA en de Amfors Groep maakt van Amfors Holding BV en haar dochtermaatschappijen echter een belangrijke verbonden partij met het RWA. De aandelen in het kapitaal van Amfors Holding BV worden direct gehouden door de deelnemende gemeenten.

Amfors Holding BV heeft een aantal besloten vennootschappen opgericht om voormalige activiteiten van het RWA in onder te brengen. De holding dient haar dochtervennootschappen zodanig te besturen dat deze bijdragen aan de continuïteit van de Amfors Groep. De bedrijvengroep die voor de volle 100% eigendom is van Amfors Holding BV, wordt de Amfors Groep genoemd.

Volgens artikel 7 van de samenwerkingsovereenkomst tussen enerzijds Amfors Holding BV te Amersfoort en haar dochterondernemingen en anderzijds het Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap te Amersfoort en Omgeving (RWA) is verder het volgende bepaald: Amfors Holding BV is verplicht om eventuele bij de gemeenschappelijke regeling RWA ontstane exploitatietekorten aan te zuiveren. Deze verplichting geldt echter uitsluitend zolang het eigen vermogen van Amfors Holding BV het bedrag van € 2.500.000 te boven gaat. Voor het gedeelte van het eigen vermogen van Amfors Holding BV tussen de € 2.500.000 en € 4.500.000 geldt dat Amfors Holding BV voor 50% aansprakelijk is voor de aanzuivering van de bij het RWA ontstane exploitatietekorten.

Het subsidietekort was in 2015 € 3.535.000, in het afgelopen jaar is het negatieve RWA-resultaat, met name veroorzaakt door de dalende Rijkssubsidie, gestegen naar € 4.510.000.

3.5. Bedrijfsvoering

Deze bedrijfsvoeringparagraaf biedt inzicht in de stand van zaken van de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering en legt daarbij een relatie met het uitvoeren van het programma, de Wet sociale werkvoorziening. In de paragraaf Bedrijfsvoering van het RWA worden in hoofdlijnen taken met betrekking tot personeel en huisvesting besproken.

Personeel – Voor alle medewerkers is een fijne werkplek van groot belang. Alle medewerkers moeten zonder pesten of treiteren hun werk kunnen doen. Een fijne (veilige) werkplek beperkt ook het risico op ongewenste intimiteiten. Hiervoor is in 2016 een protocol psychosociale arbeidsbelasting vastgesteld en verspreid onder alle medewerkers. Ter ondersteuning en waarborging van die veiligheid is een externe vertrouwenspersoon aangesteld. En zijn medewerkers geïnformeerd over het klachtenprotocol.

In de realisatie van de doelstellingen als mensontwikkelbedrijf was in 2016 ook ruim aandacht voor het verzuimbeleid en het verder terugdringen van verzuim. Leidinggevenden zijn geschoold om medewerkers vertrouwd te maken met het eigen regiemodel. Behalve deze opleiding hebben leidinggevenden in 2016 ook een training gehad in het omgaan met mensen met psychische beperkingen. Om rekening te kunnen houden met de beperkingen, maar ook om de mogelijkheden van iedereen mee te nemen in de ontwikkeling naar hogere treden op de werkladder.

Huisvesting – Zoals vastgelegd in de Meerjarenbegroting heeft RWA/Amfors in haar huisvestingsstrategie gekozen voor een concentratiescenario.

Dit is geëffectueerd door een verdere concentratie van de activiteiten aan de Uraniumweg. Door efficiënter gebruik te maken van de ruimte binnen het gebouw aan de Uraniumweg is de 4e verdieping van dit pand vrijgemaakt. Een groot deel van deze verdieping is gedurende 2016 verhuurd aan MBO Amersfoort. In het kader van een zelfde soort concentratiescenario zijn zij in de loop van het jaar weer verhuisd naar één van de MBO locaties.

Naast het complex aan de Uraniumweg heeft RWA de panden aan de Argonweg en de Heliumweg in eigendom.

Het pand aan de Argonweg is middels meerdere huurcontracten aan diverse partijen verhuurd, in het pand aan de Heliumweg is Metafors gehuisvest. Bij toekomstige keuzes rond deze huisvesting zullen de mogelijke toekomstscenario's voor de business units een cruciale rol spelen.

Verder bezit RWA nog het perceel aan de Schothorsterlaan. Mogelijkheden voor vervreemding worden momenteel zorgvuldig onderzocht.

4. JAARREKENING RWA

4.1 Balans per 31 december 2016

BALANS PER 31 DECEMBER 2016				
Activa x € 1.000		2016		2015
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
Investeringen met een economisch nut		12.232		12.633
Bijdragen activa in eigendom van derden				
Totaal vaste activa		12.232		12.633
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	3.098		2.511	
Overige vorderingen	830		330	
Totaal vlottende activa		3.928		2.841
Liquide middelen		9		26
Totaal activa		16.169		15.500
BALANS PER 31 DECEMBER 2015				
Passiva x € 1.000		2016		2015
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	--		--	
Bestemmingsreserve	--		--	
Totaal eigen vermogen		--		--
Voorzieningen		672		696
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar langer				
Binnenlandse banken	10.500		10.600	
Binnenlandse bedrijven	--		--	
Totaal vaste schulden		10.500		10.600
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jr.				
Banksaldo		2.327		1.524
Overige schulden		1.926		1.838
Totaal netto-vlottende schulden		4.253		3.362
Overlopende passiva		744		842
Totaal passiva		16.169		15.500

4.2 Overzicht baten en lasten 2016

HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2016 (x € 1.000)			
	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2016	2016	2015
Omzet	4.702	4.118	4.146
Lonen en salarissen ambtenaren	2.733	2.441	2.537
Afschrijvingen	1.282	1.312	1.199
Rentelasten	244	265	290
Overige bedrijfskosten	443	100	120
Som der bedrijfslasten	4.702	4.118	4.146
Bedrijfsresultaat		-	-
Lonen SW-medewerkers, incl. sociale lasten en overige SW-kosten	32.220	31.078	33.020
Rijkssubsidie Wsw	27.710	27.201	29.485
Subsidieresultaat	-4.510	-3.877	-3.535
Exploitatieresultaat	-4.510	-3.877	-3.535
Aanzuivering vermogen van Amfors Holding BV	1.742	1.633	1.703
Vennootschapsbelasting*	0	0	
Gemeentelijke Bijdrage	2.768	2.244	1.832
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor bestemming	--	--	--
Onttrekkingen aan reserves	--	--	--
Resultaat na bestemming	--	--	--

*Verzoek tot standpuntbepaling naar Belastingdienst met verzoek tot bevestiging dat RWA geen materiele onderneming drijft en derhalve niet onderworpen is aan de Vpb en geen aangifte Vennootschapsbelasting hoeft te doen.

4.3 Kasstroomoverzicht over 2016

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2016 (x € 1.000)			
(volgens de indirecte methode)	2016		2015
Stand geldmiddelen, 01-01		-1.499	-699
Exploitatieresultaat	-4.510		-3.535
Aanzuivering door Amfors Holding	1.742		1.703

Gemeentelijke Bijdrage	2.768	1.832
Subsidieresultaat na aanzuivering	--	--
Afschrijvingen	1.282	1.199
Mutaties in bestemmingsreserve	--	--
Mutaties in voorzieningen	-25	-511
Veranderingen in werkkapitaal		
Mutatie operationele vorderingen	-1.087	-721
Mutatie operationele schulden	-9	-377
Kasstroom uit operationele operaties	161	-411
Investerings in materiële vaste activa	-918	-997
Desinvesteringen in materiële vaste activa	38	8
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-880	-989
Nieuw afgesloten langlopende leningen	1.500	2.000
Aflossingen uit langlopende schulden	-1.600	-1.400
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-100	600
Netto kasstroom	-819	-800
Stand geldmiddelen, 31-12	-2.318	-1.499

Toelichting op de onderscheiden posten van het kasstroomoverzicht

Door de samenwerkingsovereenkomst tussen het RWA en Amfors wordt het RWA-resultaat aangezuiverd zolang het eigen vermogen dit toelaat.

4.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling is gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het innen van de jaarrekening bekend zijn.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijging- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Op grond wordt niet afgeschreven. Voor het overige vindt afschrijving plaats op basis van de historische aanschafprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van in gebruikname van het actief.

De afschrijvingspercentages die worden toegepast variëren van 2,5 procent voor gebouwen tot 10 procent voor terreinvoorzieningen, installaties en machines. Inventaris, vervoermiddelen, maaiaparatuur en dergelijke wordt in 5 of 7 jaar afgeschreven. Computerapparatuur wordt in 4 jaar afgeschreven. Grond wordt gewaardeerd op historische aanschaffingswaarde.

Vlottende activa

Uitzettingen

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

Algemene reserve

De algemene reserve dient als de gehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserve

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Voorzieningen

Herstructureringsvoorziening

De herstructureringsvoorziening wordt opgenomen voor de geschatte kosten die naar verwachting voortvloeien op de per balansdatum lopende reorganisatie- en afvloeiingsverplichtingen uit hoofde van overeengekomen regelingen. Reorganisatie- en afvloeiingsuitgaven worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud heeft betrekking op het planmatig onderhoud van de gebouwen en is bedoeld om schommelingen in lasten op te vangen. De jaarlijkse dotatie ten laste van de winst- en verliesrekening is gebaseerd op beheersplannen betreffende planmatig onderhoud.

De overige onderhoudskosten aan de gebouwen, machines en installaties zijn rechtstreeks ten laste van de programmarekening verantwoord.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van een jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Programmarekening

Algemene opmerkingen

De begroting is gedurende het begrotingsjaar niet gewijzigd.

Omzet

Onder de omzet wordt verstaan de netto-omzet minus de kosten van derden en uitbesteed werk en de doorbelastingen van kosten aan de Amfors Holding BV en haar 100% dochtermaatschappijen.

Netto-omzet

De netto-omzet is de opbrengst van de aan gemeenten geleverde goederen en diensten, exclusief de over de omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen.

Grond- en hulpstoffenverbruik en kosten van derden en uitbesteed werk

De kosten van grond- en hulpstoffen worden berekend op basis van standaard verrekenprijzen.

Lonen en salarissen ambtenaren

Hieronder wordt verstaan de over het jaar verschuldigde salarissen, vermeerderd met het vakantiegeld en de daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenpremie. Tevens zijn daar de kosten in verband met de vorming van de herstructureringsvoorziening in onder gebracht.

Afschrijvingen

Dit betreft de afschrijvingskosten van de vaste activa. De afschrijvingstermijn bedraagt maximaal de economische levensduur.

Rentelasten

De rentelasten bestaan uit de rentelast van de langlopende leningen, alsmede de rentekosten uit negatieve rekening-courantstanden.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden berekend op basis van historische kosten.
Lonen SW-medewerkers, incl. sociale lasten en overige SW-gerelateerde kosten

Hieronder wordt verstaan de over het jaar verschuldigde salarissen, vermeerderd met het vakantiegeld en de daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenpremies van de Wsw-medewerkers. Verder zijn hieronder begrepen de kosten voor bedrijfsgeneeskundige zorg, werkkleding, vervoerskosten en studiekosten, alsmede overige personele kosten.

Rijkssubsidie Wsw

De rijkssubsidie die in het verleden rechtstreeks aan de uitvoerende instanties werd overgemaakt, wordt nu direct aan de gemeenten uitgekeerd.

In 2016 zijn alle door de gemeenten ontvangen rijkssubsidies die bestemd zijn voor de uitvoering van de Wsw onverkort aan het RWA overgemaakt. Met de overige gemeenten, dit zijn gemeenten waar ingezetenen van onze deelnemende gemeenten werkzaam zijn of waarvan ingezetenen werkzaam zijn bij het RWA, zijn of worden eveneens transparante afspraken omtrent de subsidie gemaakt.

4.5 Toelichting op de posten van de balans

TOELICHTING OP DE POSTEN VAN DE BALANS: ACTIVA					
		2016		2015	
		x € 1.000		x € 1.000	
Materiële vaste activa					
Boekwaarde per 1-1		12.633		12.845	
Investerings in het boekjaar		918		996	
Desinvesteringen in het boekjaar		-38		-9	
Afschrijvingen in het boekjaar		-1.282		-1.199	
Boekwaarde per 31-12		12.232		12.633	
Cumulatieve afschrijvingen Bedragen per 31-12		17.813		18.149	
Verloop materiële vaste activa	Boekwaarde	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Boekwaarde
	1-1-2016	2016	2016	2016	31-12-2016
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Grond en terreinen	2.813	--	--	19	2.794
Gebouwen	7.001	47	32	405	6.612
Installaties	325	50	--	100	275
Machines	1.566	320	4	498	1.383
Inventaris	97	19	2	52	60
Vervoer	832	483	--	207	1.108
Totaal activa	12.633	918	38	1.282	12.232

Materiele vaste activa

Belangrijkste investeringen in het begrotingsjaar betreffen vervangingsinvesteringen voor vervoer (€ 483.000) en machines (€ 320.000).

Vervolg TOELICHTING OP DE POSTEN VAN DE BALANS: ACTIVA		
	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000
Handelsdebiteuren	--	--
Gelieerde ondernemingen	686	135
Vorderingen op openbare lichamen	3.099	2.511
Pensioenfondswsw	18	--
Omzetbelasting	79	185
Wsw-bijdrage aan gemeenten	--	--
Diversen	46	10
	3.928	2.841

Vorderingen

De vorderingen op openbare lichamen bevat een vordering van € 2.881.000 (2015: € 1.956.000) op de deelnemende gemeenten van het RWA.

Liquide middelen

De bank- en giroaldi staan vrij ter beschikking van het RWA. Het RWA heeft een rekening courant krediet ten bedrage van € 3.400.000,=. RWA heeft ultimo 2016 € 2.276,= kasgeld en een tegoed bij de ABN van € 6.587,=. De richtlijnen vanuit het Rijk m.b.t. schatkistbankieren zijn opgevolgd, hiervoor is automatische afroaming door BNG als standaardprocedure ingesteld. Onderstaand het overzicht schatkistbankieren.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar 2016			
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-	66	3	38
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	250	184	247	212
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	31.078			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	31.078			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4

(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	-	5.984	301	3.485
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-	66	3	38

TOELICHTING OP DE POSTEN VAN DE BALANS: PASSIVA		
Voorzieningen	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000
Voorziening groot onderhoud		
Stand aan het begin van het jaar	268	448
Toevoegingen	32	40
Vrijval voorziening	--	220
Onttrekkingen	--	--
Stand aan het einde van het jaar	300	268

Voorzieningen

De voorziening betreft werkzaamheden in het kader van groot onderhoud, dit betreft exterieur schilderwerk en vervanging van de daken.

Voorziening herstructurering	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000
Stand aan het begin van het jaar	428	760
Toevoegingen	131	--
Onttrekkingen	187	332
	372	428

In 2012 is een voorziening herstructurering gevormd voor de geschatte kosten die naar verwachting voortvloeien uit de op balansdatum lopende afvloeiingsverplichtingen uit hoofde van overeengekomen individuele regelingen met ambtelijke medewerkers ad. € 2.022.000 als gevolg van de reorganisatie in 2012. In 2016 is € 187.000 onttrokken aan deze voorziening. De toevoeging aan de voorziening was noodzakelijk als gevolg van wijzigingen in de ARGA/CAR UWO met betrekking tot nawettelijke uitkeringen en het verhogen van de pensioengerechtigde leeftijd.

Vaste schulden	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000
Stand aan het begin van het jaar	10.600	10.000
Nieuwe lening	1.500	2.000
	12.100	12.000
Aflossingen	1.600	1.400
Stand aan het einde van het boekjaar	10.500	10.600

Vaste schulden

In het kader van de financiering van de reguliere activiteiten is in april 2016 een langlopende tienjaarlijkse lening aangegaan ten bedrage van € 1.500.000 bij de BNG met een rentepercentage van 0,67%. De eerste aflossing ten bedrage van € 150.000 vindt plaats in 2017.

De gemiddelde rentevoet voor de afgesloten langlopende leningen bedroeg in 2016 2,37 procent (2015: 2,78 procent). Een bedrag van € 1.550.000,= dient in 2017 afgelost te worden.

Netto vlottende schulden	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000
Crediteuren	982	900
Gelieerde ondernemingen	5	35
Loonheffing	894	855
ZVW premie	--	--
Te verrekenen met personeel	19	14
Pensioen	25	31
Diverse schulden	2	3
	1.927	1.838

Vlottende schulden

De netto vlottende schuld aan gelieerde ondernemingen ad. € 3.000 betreft de schuld van RWA aan Amfors Holding BV. Dit betreft nota's in het kader van het Begeleid Werken.

Overlopende passiva	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000
Nog te ontvangen facturen	42	47
Schuld aan openbare lichamen (Gem.)	231	425
Nog te betalen rente	90	100
Loonkosten bijdrage BW 2012	--	1
Loonkosten bijdrage BW 2013	1	6
Loonkosten bijdrage BW 2014	15	81
Loonkosten bijdrage BW 2015	87	182
Loonkosten bijdrage BW 2016	182	--
Reservering vakantiegeld ambt.	96	--
	744	841

De loonkosten bijdrage BW betreft de loonkostensuppletie van RWA aan werkgevers die WSW geïndiceerde medewerkers in dienst nemen met een contract begeleid werken.

4.6 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Fiscale eenheid omzetbelasting

Het RWA maakt deel uit van de fiscale eenheid voor de omzetbelasting Amfors Holding BV en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid. Het effect hiervan dient gezien te worden in samenhang met de rechten ontleend aan de samenwerkingsovereenkomst met de Amfors bedrijven.

Vakantiegeld en verlofsaldo

De verplichting voor rechten op nog niet uitbetaald vakantiegeld voor WSW medewerkers is ultimo 2016 € 990.445,- (ultimo 2015 was dit € 1.005.817,-). In verband met invoering van het Individueel Keuze Budget is vanaf het huidig boekjaar het bedrag aan vakantiegeld voor ambtenaren dat over het afgelopen jaar nog niet is uitbetaald als reservering op de balans opgenomen.

Ultimo 2016 was er sprake van 93.692 niet opgenomen verlofuren. De verplichtingen die hieruit kunnen voortvloeien bedragen € 1.104.383 (ultimo 2015 bedroeg dit een saldo van € 1.246.622,-)

Samenwerkingsovereenkomst

Amfors Holding BV en haar 100% dochtermaatschappijen zijn, zowel gezamenlijk als ieder afzonderlijk, verplicht om eventuele bij de gemeenschappelijke regeling RWA ontstane exploitatietekorten aan te zuiveren.

4.7 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN		
Omzet	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000
Netto- omzet	--	--
Kosten grond en hulpstoffen/uitbesteed werk	--	--
Toegevoegde waarde	--	--
Doorberekende salariskosten ambt.	2.733	2.537
Doorberekende rente en afschrijvingen	1.526	1.489
Doorberekende ov. Bedrijfskosten	443	120
	4.702	4.146

De lasten in 2016 bedragen € 4.7 miljoen.

Conform de Samenwerkingsovereenkomst tussen RWA en Amfors worden deze kosten doorbelast aan Amfors Holding B.V.

Lonen en salarissen ambtenaren	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000
Salarissen	2.033	1.952
Loonheffingen	305	278
Pensioenpremies	215	232
Overige personeelskosten	49	75
Toevoeging voorziening herstructurering	131	--
	2.733	2.537

WNT-verantwoording 2016 RWA

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op RWA van toepassing zijnde regelgeving:

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor RWA is € 145.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	De Koning
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Individueel WNT-maximum	145.000
Beloning	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0
<i>Subtotaal</i>	0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totaal bezoldiging	0
Verplichte motivering indien overschrijding	
Gegevens 2015	
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0
Beloning	0

Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0
Totaal bezoldiging 2015	0

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen¹

Het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie RWA bestaat uit zes wethouder van de deelnemende gemeenten. Dit waren in 2016:

1. De heer M. Tigelaar, gemeente Amersfoort (voorzitter)
2. De heer J. Baerends (tot 28-9) en mevrouw M. de Koning (vanaf 28-9), gemeente Baarn
3. De heer B. Koops, gemeente Bunschoten
4. De heer A. Dragt, gemeente Leusden
5. De heer P van der Torre (tot 1-7) en de heer M. Adriani (vanaf 1-7), gemeente Soest
6. De heer P. de Kruif, gemeente Woudenberg

bedragen x € 1	1	2	3	4	5	6
Functiegegevens	VOORZITTER	LID	LID	LID	LID	LID
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	21.750	14.500	14.500	14.500	14.500	14.500
Beloning	0	0	0	0	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	0	0	0	0	0	0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	0	0	0	0	0	0

¹ [Deze tabel is bedoeld voor de topfunctionarissen met toezichthoudende taken. NB: aanduidingen verwijderen die niet van toepassing zijn.]

Verplichte motivering indien overschrijding	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Gegevens 2015						
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	0	0	0	0	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2015	0	0	0	0	0	0

Lonen en salarissen SW-medewerkers

Formatieve bezetting	2016	2015
Aantal ambtenaren ultimo boekjaar (fte)	46,1	48,2
Realisatie SW-medewerkers (SE)	1.081,0	1.121,0

Lonen SW-medewerkers, inclusief sociale lasten en overige SW gerelateerde kosten	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000
Brutoloon en vakantiegeld	24.178	24.527
Loonheffingen	4.291	3.998
Pensioenpremies	2.027	2.506
Overige personeelskosten	1.724	1.989
	32.220	33.020

De personeelskosten voor de WSW zijn lager dan in 2015. Dit valt te verklaren doordat het aantal SE's gedaald is als gevolg van het feit dat er geen nieuwe Sw-ers meer instromen met de invoering van de participatiewet.

Rijkssubsidie Wsw	2016	2015
Rijkssubsidie Wsw	27.710	29.485

De dekking uit de Rijkssubsidie is lager dan de dekking in 2015. Dit valt te verklaren door het lagere aantal SE's en door het lagere subsidiebedrag per SE.

Aanzuivering vermogen Amfors Holding BV

Dit betreft de Gemeentelijke Bijdrage 2016 in het kader van de gemaakte afspraken tussen RWA en Amfors Holding BV.

5. OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: algemeen bestuur van Regionaal Sociaal Werkvoorzieningschap Amersfoort en omgeving RWA

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van het Regionaal Sociaal Werkvoorzieningschap Amersfoort en Omgeving te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van het Regionaal Sociaal Werkvoorzieningschap Amersfoort op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2016;
- het overzicht van baten en lasten over 2016;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van het Regionaal Sociaal Werkvoorzieningschap Amersfoort en omgeving zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 37,9 miljoen, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2016.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 18 duizend rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Regeling Controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het Regionaal Sociaal Werkvoorzieningschap Amersfoort en omgeving;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door [het college van burgemeester en wethouders] en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 21 april 2017

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. S.B. Spiessens RA